

«Алюминий Казахстана» акционерлік қоғамы

**Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28
маусымдағы № 404 бұйрығына сәйкес арнайы мақсаттағы
қаржылық ақпарат және тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі**

**2024 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы жағдай
бойынша**

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Қазақстан алюминийі» АҚ акционеріне және директорлар кеңесіне:

Біздің пікіріміз

Біздің пікірімізше, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және сол күні аяқталған жыл үшін «Қазақстан алюминийі» АҚ (бұдан әрі - «Компания») арнайы мақсаттағы қаржылық есептілігі барлық маңызды жағынан Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалған.

Аудит мәні

Біз Компанияның келесі қамтитын арнайы мақсаттағы қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік:

- №1-Б (баланс) нысан – 2024 жылғы 31 желтоқсанындағы бухгалтерлік баланс;
- №2-ПЗЕ нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға пайдалар мен залалдар туралы есеп;
- №4-АҚҚ-Ж нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс);
- №5-КӨ нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға капиталдағы өзгерістер туралы есеп; және
- есеп саясаты туралы маңызды ақпарат және басқа да түсіндірме ақпаратын қоса алғанда, қаржылық есептілікке ескертулер.

Пікір білдіру негіздемесі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттар бойынша Біздің жауапкершілігіміз бұдан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың арнайы мақсаттағы қаржылық есептілік аудиті бойынша аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған.

Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіру үшін негізді қамтамасыз ету үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады деп есептейміз.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Тәуелсіздік

Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары кеңесі (ХБЭСК кодексі) шығарған Кәсіби бухгалтерлердің халықаралық этика кодексіне (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарына сәйкес қоса алғанда) және Қазақстан Республикасындағы біздің арнайы мақсаттағы қаржылық есептілік аудитімізге қолданылатын этикалық талаптарына сәйкес Компанияға тәуелсіз болып табыламыз. Біз арнайы мақсаттағы қаржылық есептілік аудитімізде қолданылатын ХБЭСК кодексінің басқада этикалық міндеттерімізді және Қазақстан Республикасының этикалық талаптарына сәйкес этикалық міндеттерімізді орындадық.

Маңызды оқиғалар – Арнайы мақсаттағы қаржылық есептілігін дайындау негізі

Біз берілген арнайы мақсаттағы қаржылық есептілігін дайындау негізі көрсетілген түсіндірме жазбасындағы 2-Ескертпеге назар аударамыз. Арнайы мақсаттағы қаржылық есептілік тек Қазақстан Республикасының Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілігі туралы Заң және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қаржылық есептілігі депозитарийінде орналастыру алдында міндет атқару мақсатында дайындалған. Демек, бұл арнайы мақсаттағы қаржылық есептілігі басқа мақсаттарға сәйкес келмеуі мүмкін. Біз бұл мәселе бойынша өзгертілген пікір білдірмейміз.

Өзге мәселелер

Компания ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес 2024 жылдың 31 желтоқсаны аяқталған жылға қаржылық есептілігін дайындады. Біз ол есептілік бойынша 2025 жылдың 24 маусымда акционерге және директорлар кеңесіне арналған тәуелсіз аудитордың жеке аудиторлық есебін шығардық.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар, арнайы мақсаттағы қаржылық есептілікке жауапкершілігі

Басшылық осы арнайы мақсаттағы қаржылық есептіліктің Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалуы мен әділ ұсынылуы үшін және алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулар жоқ арнайы мақсаттағы қаржылық есептілікті дайындауға қажет деп санайтын ішкі бақылау үшін жауапты.

Арнайы мақсаттағы қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашуға және басшылық Компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген немесе оның қызметін таратудан немесе тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі туралы жол беру негізінде есептілік жасауға жауапты.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Компанияның арнайы мақсаттағы қаржылық есептілігін дайындалуын қадағалауға жауапты.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Аудитордың арнайы мақсаттағы қаржылық есептілік аудиті бойынша аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз арнайы мақсаттағы қаржылық есептілікте алаяқтық немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалаулар жоқ екендігіне ақылға қонымды сенімділік алу және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытынды шығару болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік – бұл жоғары деңгейдегі кепілдікті білдіреді, бірақ ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит әрқашан олар болған кезде елеулі бұрмалануларды анықтайтындығына кепілдік бермейді. Бұрмалау алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың осы арнайы мақсаттағы қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, маңызды болып есептеледі.

ХАС-на сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күдікшілікті сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан арнайы мақсаттағы қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдемелерді аламыз. Алаяқтық осы әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелінен жоғарырақ, себебі алаяқтық әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесінен тыс іс-әрекеттерді қамтуы мүмкін;
- Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылған есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- біз басшылықтың қызметтің үздіксіздігіне жол беруінің заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты айтарлықтай белгісіздік бар ма деген қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы қорытындыға келсек, біз аудиторлық қорытындымызда арнайы мақсаттағы қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті түрде ашуға назар аударуымыз, немесе, егер мұндай ақпаратты ашу тиісті емес болып табылса, біздің пікірімізді өзгертуге тиістіміз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық қорытынды жасағанға дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен өзара ақпараттық қатынастар жасаймыз, оларға өзге ақпараттан бөлек, жоспарланған аудиттің көлемі мен мерзімдерін, сондай ақ, аудит нәтижесінде туындаған маңызды ескертпелер туралы, оның ішінде, аудит барысында айқындалған ішкі бақылаудың маңызды жетіспеушіліктері туралы мәлімет береміз.

ЖШС «ПрайсуотерхаусКуперс» атынан

Price waterhouse cooper

Бекітілді:

Азамат Конратбаев
Басқарушы директор
ЖШС «ПрайсуотерхаусКуперс»
(Қазақстан Республикасының Қаржылық
министрлігінің 21 қазан 1999 жылғы
№ 0000005 Бас мемлекеттік лицензиясы)

Қол қойылды

Салават Калибеков
Орындаушы аудитор
(Аудитордың 8 тамыз 2013 жылғы
№МФ-0000153 біліктілік куәлігі)

2025 жылғы 30 шілде
Астана, Қазақстан

Бухгалтерлік баланс 2024 жылғы есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Өкімшілік деректер нысанының индексі: № 1 - Б (баланс)

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Өкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: "Алюминий Казахстана" Акционерлік Қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңгеде

Активтер	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	6,598,746	3,031,891
Қысқа мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржы активтері	011	186,153	49,627
Қысқа мерзімді өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	012	-	-
Қысқа мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	013	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржы құралдары	014	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	015	34,509	17,487
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	016	8,085,160	6,350,127
Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	017	1,083,032	456,788
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді активтер	018	-	-
Ағымдағы табыс салығы	019	2,195,501	2,529,458
Қорлар	020	56,819,538	54,223,156
Биологиялық активтер	021	-	-
Өзге де қысқа мерзімді активтер	022	30,059,004	22,063,055
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010-022 аралығындағы жолдардың сомасы)	100	105,061,643	88,721,589
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	73	48,240
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Ұзақ мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	110	6,169,924	6,047
Ұзақ мерзімді өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	111	-	-
Ұзақ мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	112	187,928	233,224
Ұзақ мерзімді туынды қаржы құралдары	113	-	-
Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	114	-	-
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	115	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	116	2,774,871	2,106,906
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	117	-	-
Жалдау бойынша ұзақ қысқа мерзімді дебиторлық берешек	118	447,834	814,897
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтер	119	-	-
Инвестициялық мүлік	120	-	-
Негізгі құралдар	121	153,577,648	150,992,042
Пайдалану құқығы нысанындағы актив	122	4,476,440	4,775,514
Биологиялық активтер	123	-	-
Барлау және бағалау активтері	124	-	-
Материалдық емес активтер	125	278,416	386,306
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	126	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	127	70,045,468	47,960,823
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110-127 аралығындағы жолдардың сомасы)	200	237,958,529	207,275,759
Баланс (100-жол + 101-жол + 200-жол)		343,020,245	296,045,588

Бухгалтерлік баланс 2024 жылғы есепті кезең

мың теңгеде

Міндеттеме және капитал	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	210	1,305,193	7,618,054
Пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	211	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржы құралдары	212	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	213	29,279	38,856
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	214	93,777,178	76,535,591
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	215	1,191,995	7,734,438
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	216	-	-
Қызметкерлерге сыйақылар	217	6,020,030	5,341,962
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	218	1,289,297	1,590,504
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	219	40,576,506	42,230,429
Мемлекеттік субсидиялар	220	-	-
Төленетін дивидендтер	221	76,690	77,073
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	222	5,243,307	4,875,271
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210-222 аралығындағы жолдардың сомасы)	300	149,509,475	146,042,178
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	310	111,894,487	95,712,322
Пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	311	-	-
Ұзақ мерзімді туынды қаржы құралдары	312	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	313	13,556	44,940
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	314	9,002,602	386,357
Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері	315	23,971,896	24,548,914
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	316	-	-
Қызметкерлерге берілетін сыйақылар	317	1,898,945	1,177,626
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді берешек	318	3,599,145	3,542,437
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	319	-	-
Мемлекеттік субсидиялар	320	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	321	-	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310-321 аралығындағы жолдың сомасы)	400	150,380,631	125,412,596
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	6,915,711	6,915,711
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	412	-	-
Өзге жиынтық табыстың құрауыштары	413	(986,180)	(624,499)
Бөлінбеген пайда (жабылмаған залал)	414	37,200,608	18,299,602
Өзге капитал	415	-	-
Меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410- 415 аралығындағы жолдардың сомасы)	420	43,130,139	24,590,814
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	-	-
Капиталдың барлығы (420-жол + 421-жол)	500	43,130,139	24,590,814
Баланс (300-жол + 301-жол + 400-жол + 500-жол)		343,020,245	296,045,588

Бас директор:

Красноярский Владимир Николаевич
(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер:

Скакова Гульмира Рамазановна
(тегі, аты, әкесінің аты)

Мөр орны (болған кезде)

Пайдалар мен залалдар туралы есеп 2024 жылғы есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Өкімшілік деректер нысанының индексі: № 2 - ПЗЕ

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Өкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: "Алюминий Казахстана" Акционерлік Қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңге	Алдағы кезеңге
Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсім	010	317,629,495	245,828,500
Өткізілген тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	011	267,395,439	233,062,218
Жалпы пайда (залал) (010-жол – 011-жол)	012	50,234,056	12,766,282
Сату бойынша шығыстар	013	1,326,728	1,300,777
Өкімшілік шығыстар	014	9,827,045	9,222,269
Операциялық пайда жиыны (залал) (+/- 012-014 аралығындағы жолдар)	020	39,080,283	2,243,236
Қаржылық кірістері	021	4,324,129	14,833,829
Қаржылық шығыстары	022	33,022,211	31,671,819
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	023	-	-
Өзге кірістер	024	2,142,642	2,850,425
Өзге шығыстар	025	(7,625,895)	(16,538,573)
Салық салғанға дейінгі пайда (залал) (+/- 020-025 аралығындағы жолдар)	100	20,150,738	4,794,244
Табыс салығы бойынша шығыстар (-) (кірістер +))	101	(1,249,732)	(2,244,494)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал) (100-жол + 101-жол)	200	18,901,006	2,549,750
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	201	-	-
Мыналарға қатысты бір жылғы пайда (200-жол + 201-жол):	300	18,901,006	2,549,750
негізгі ұйымның меншік иелері		-	-
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-

Пайдалар мен залалдар туралы есеп 2024 жылғы есепті кезең

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңге	Алдағы кезеңге
Өзге де жиынтық табыс, барлығы (420 және 440 сома):	400	(361,681)	(169,812)
оның ішінде:			
өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған борыш қаржылық құралдарды қайта бағалау	410	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	411	-	-
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығы мөлшерлемесін өзгеру әсері	412	-	-
ақша ағындарын хеджирлеу	413	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	414	-	-
шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	415	-	-
өзге жиынтық табыстың өзге де құрауыштары	416	-	-
пайда (залал) құрамында қайта жіктеу кезіндегі түзету	417	-	-
өзге де жиынтық табыс құрауыштарының салықтық әсері	418	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергендегі) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктелген өзге де жиынтық табыстың жиынтығы (410-418 аралығындағы жолдардың сомасы)	420	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау	431	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	432	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	433	(361,681)	(169,812)
өзге де жиынтық табыс құрауыштарының салықтық әсері	434	-	-
өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған үлестік қаржылық құралдарды қайта бағалау	435	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергенде) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық табыстың жиынтығы (431-435 аралығындағы жолдардың сомасы)	440	(361,681)	(169,812)
Жалпы жиынтық табыс (300-жол + 400-жол)	500	18,539,325	2,379,938
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық табыс:			
негізгі ұйымның меншік иелері		-	-
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Акцияға арналған пайда:	600	-	-
оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:			
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен			
Акцияға арналған ажыратылған пайда:			
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен			

Бас директор:

Красноярский Владимир Николаевич
(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер:

Скакова Гульмира Рамазановна
(тегі, аты, әкесінің аты)

Мөр орны (болған кезде)

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс) есепті кезең 2024 жыл

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 4 - АҚҚ-Ж

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: "Алюминий Казахстана" Акционерлік Қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	мың теңгеде
			Алдыңғы кезең үшін
1. Операциялық қызметтен түсетін ақша қаражатының қозғалысы			
салық салынғанға дейінгі пайда (залал)	010	20,150,738	4,794,244
негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы мен құнсыздануы	011	31,389,245	21,709,811
гудвилдің құнсыздануы	012	-	-
сауда және өзге дебиторлық берешектің құнсыздануы	013	(13,667)	(81,324)
сатуға арналған шығындарды шегере отырып, әділ құнына дейін сатуға арналған активтердің (немесе шығарылатын топтың) құнын есептен шығару	014	-	-
негізгі құралдарды шығарудан залал (пайда)	015	(135,182)	(761,388)
инвестициялық мүліктен залал (пайда)	016	-	-
қарыздарды мерзімінен бұрын өтеуден залал (пайда)	017	5,873,921	16,709,406
пайда мен залал туралы есеп арқылы түзетумен әділ құны бойынша көрсетілетін өзге қаржы активтерінен залал (пайда)	018	60,485	267,968
қаржыландыру бойынша шығыстар (кірістер)	019	20,123,855	(1,741,770)
қызметкерлерге сыйақылар	020	949,933	144,176
үлестік құралдарымен сыйақылар бойынша шығыстар	021	-	-
кейінге қалдырылған салықтар бойынша кіріс (шығыс)	022	-	-
іске асырылмаған оң (теріс) бағамдық айырма	023	52,070	(120,557)
үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы ұйымның үлесі	024	-	-
жалпы жиынтық кірістің (залалдың) өзге ақшалай емес операциялық түзетулері	025	(13,359,826)	(16,223,431)
Жалпы жиынтық кірісті (залалды) түзету жиыны, барлығы (+/- 011-025 аралығындағы жолдар)	030	44,940,834	19,902,891
қорлардағы өзгерістер	031	392,936	(17,862,743)
резервтің өзгерістері	032	(487,217)	(1,919,983)
сауда және өзге дебиторлық берешектегі өзгерістер	033	(9,916,604)	5,056,113
сауда және өзге кредиторлық берешектегі өзгерістер	034	23,016,288	36,245,083
салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша берешектегі өзгерістер	035	(107,522)	462,368
өзге де қысқа мерзімді міндеттемелердегі өзгерістер	036	(1,612,964)	28,780,148
Операциялық активтер мен міндеттемелер қозғалысының жиыны, барлығы (+/- 031-ден 036 аралығындағы жолдар)	040	11,284,917	50,760,986
төленген сыйақылар	041	(6,227,685)	(605,411)
алынған сыйақылар	042	234,446	347,290
төленген табыс салығы	043	-	(10,701,921)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010-жол +/- 030-жол +/- 040-жол +/- 041-жол +/- 042-жол +/- 043-жол)	050	70,383,250	64,498,079

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс) есепті кезең 2024 жыл

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Алдыңғы кезең үшін
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (061-072 аралығындағы жолдардың сомасы)	060	637,715	24,188,542
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сату	061	166,923	1,015,877
материалдық емес активтерді сату	062	-	-
басқа да ұзақ мерзімді активтерді сату	063	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлесін сату	064	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын сату	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды жоғалтқан кезде сату	066	-	-
ақша салымдарын алып қою	067	28,091	2,676,482
өзге де қаржы активтерін сату	068	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	069	-	-
алынған дивидендтер	070	20,639	-
алынған сыйақылар	071	-	-
өзге түсімдер	072	422,062	20,496,183
2. Ақша қаражатының шығарылуы, барлығы (081-092 аралығындағы жолдардың сомасы)	080	56,682,983	69,329,204
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сатып алу	081	49,856,837	47,593,179
материалдық емес активтерді сатып алу	082	191,169	258,441
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	083	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлестерін сатып алу	084	-	-
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	085	19,986	337,447
еншілес ұйымдарға бақылауды сатып алу	086	-	-
ақша салымдарын орналастыру	087	757,921	621,581
өзге қаржы активтерін сатып алу	088	-	-
қарыздар беру	089	5,857,070	20,518,556
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	090	-	-
қауымдасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	091	-	-
өзге төлемдер	092	-	-
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (060-жол – 080-жол)	100	(56,045,268)	(45,140,662)
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (111-114 аралығындағы жолдардың сомасы)	110	9,597,458	21,065,000
оның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	111	-	-
қарыздар алу	112	9,595,100	21,065,000
алынған сыйақылар	113	-	-
өзге түсімдер	114	2,358	-
2. Ақша қаражатының шығарылуы, барлығы (121- 125 аралығындағы жолдардың сомасы)	120	20,795,187	45,524,279
оның ішінде:			
қарыздарды өтеу	121	17,914,391	39,312,425
сыйақы төлеу	122	-	-
дивидендтерді төлеу	123	331	344
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	124	-	-
өзге де шығарулар	125	2,880,465	6,211,510
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (110-жол – 120-жол)	130	(11,197,729)	(24,459,279)
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	140	426,602	30,450
5. Ақша қаражаты мен олардың баламаларының баланстық құнындағы өзгерістер әсері	150	-	-
6. Ақша қаражатының ұлғаюы +/- азаюы (050-жол +/- 100-жол +/- 130-жол +/- 140-жол +/- 150-жол)	160	3,566,855	(5,071,412)
7. Есепті кезеңнің басындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	170	3,031,891	8,103,303
8. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	180	6,598,746	3,031,891

Бас директор:

Красноярский Владимир Николаевич
(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер:

Скакова Гульмира Рамазановна
(тегі, аты, әкесінің аты)

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп есепті кезең 2024 жыл

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Өкімшілік деректер нысанының индексі: № 5 - КӨ
Кезеңділік: жылдық
Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Өкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: "Алюминий Казахстана" Акционерлік Қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал					Бақыланбайтын меншік иелерінің үлесі		Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Алдыңғы жылдың 1 қаңтарына сальдо	010	6,915,711	-	-	(454,687)	15,749,852	-	-	22,210,876
Есептік саясаттағы өзгеріс	011	-	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген сальдо (010-жол +/- 011-жол)	100	6,915,711	-	-	(454,687)	15,749,852	-	-	22,210,876
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (210-жол + 220-жол):	200	-	-	-	(169,812)	2,549,750	-	-	2,379,938
Бір жылдағы пайда (залал)	210	-	-	-	-	2,549,750	-	-	2,549,750
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (221-229 аралығындағы жолдардың сомасы):	220	-	-	-	(169,812)	-	-	-	(169,812)
оның ішінде:									
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	221	-	-	-	-	-	-	-	-
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	222	-	-	-	-	-	-	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	223	-	-	-	-	-	-	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық кірістегі (шығындағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	-	-

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп есепті кезең 2024 жыл

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал					Бақыланбайтын меншік иелерінің үлесі	
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал	Капитал жиыны
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	225	-	-	-	(169,812)	-	-	(169,812)
кейінге қалдырылған салыққа табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістің әсері	226	-	-	-	-	-	-	-
ақша ағындарын (салық тиімділігін шегергенде) хеджирлеу	227	-	-	-	-	-	-	-
шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	228	-	-	-	-	-	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	229	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310-318 аралығындағы жолдардың сомасы):	300	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:								
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы	310	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:								
қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасы бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	311	-	-	-	-	-	-	-
Өз үлестік құралдарын (акцияларын) шығару	312	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесті біріктіруге байланысты үлестік құралдарды шығару	313	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрауышы (салық тиімділігін шегергенде)	314	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	315	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлулер	316	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге де операциялар	317	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер	318	-	-	-	-	-	-	-
Өзге де операциялар	319	-	-	-	-	-	-	-

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп есепті кезең 2024 жыл

Мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал						Бақыланбайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Есепті жылдың 1 қаңтарына салыдо (100-жол + 200-жол + 300-жол+319-жол)	400	6,915,711	-	-	(624,499)	18,299,602	-	-	24,590,814
Есептік саясаттағы өзгеріс	401	-	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген салыдо (400-жол +/- 401-жол)	500	6,915,711	-	-	(624,499)	18,299,602	-	-	24,590,814
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (610-жол + 620-жол):	600	-	-	-	(361,681)	18,901,006	-	-	18,539,325
Бір жылғы пайда (залал)	610	-	-	-	-	18,901,006	-	-	18,901,006
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (621-629 аралығындағы жолдардың сомасы):	620	-	-	-	(361,681)	-	-	-	(361,681)
оның ішінде:									
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	621	-	-	-	-	-	-	-	-
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	622	-	-	-	-	-	-	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	623	-	-	-	-	-	-	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық кірістегі (шығындағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	625	-	-	-	(361,681)	-	-	-	(361,681)
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиімділігі	626	-	-	-	-	-	-	-	-
ақша ағындарын (салық тиімділігін алып тастағанда) хеджирлеу	627	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	628	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел ұйымдарына таза инвестициялар бойынша бағамдық айырма	629	-	-	-	-	-	-	-	-

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп есепті кезең 2024 жыл

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал				Бақыланбайтын меншік иелерінің үлесі	
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710-718 аралығындағы жолдардың сомасы)	700	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:							
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру	710	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:							
қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру		-	-	-	-	-	-
схемасы бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру		-	-	-	-	-	-
схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	711	-	-	-	-	-	-
Өз үлестік құралдарын (акцияларын) шығару	712	-	-	-	-	-	-
Бизнесі біріктіруге байланысты үлестік құралдар шығару	713	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрауышы (салық тиімділігін алып тастағанда)	714	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	715	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлулер	716	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге де операциялар	717	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға өкел соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер	718	-	-	-	-	-	-
Өзге де операциялар	719	-	-	-	-	-	-
Есепті жылдың 31 желтоқсанына сальдо (500-жол + 600-жол + 700-жол+719 жол)	800	6,915,711	-	-	(986,180)	37,200,608	-
							43,130,139

Бас директср: Красноярский Владимир Николаевич
(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер: Скакова Гульмира Рамазановна
(тегі, аты, әкесінің аты)

Мөр орны (болған кезде)

1 Компания және оның негізгі қызметі

«Алюминий Казахстана» АҚ (бұдан әрі – «Компания») өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырады. Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам нысаны ретінде құрылды.

«Алюминий Казахстана» АҚ-ның тікелей бас компаниясы - «EKT Holding» ЖШС. Соңғы бақылауға ие тарап - Eurasian Resources Group S.à r.l. (бұдан әрі – «ERG Тобы»). «EKT Holding» ЖШС «Алюминий Казахстана» АҚ-ның тікелей бас компаниясы болып табылады. Соңғы бақылауға ие тарап - Eurasian Resources Group S.à r.l. (бұдан әрі «ERG»; ERG еншілес компаниялармен бірлесіп - бұдан әрі «ERG тобы»).

Компания өз қызметін металлургия және тау-кен өнеркәсібінде жүзеге асырады. Негізгі қызмет түрлері - металлургиялық глинозем мен ілеспе өнімдерді (флюсті әктас) алу мақсатында минералды шикізатты өндіру және кешенді өңдеу.

Компания өз қызметін Қазақстан Республикасының Үкіметімен жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған негізгі келісімшарттарға сәйкес жүзеге асырады:

Жер қойнауын пайдалану келісімшарты	Орналасқан жері	Келісімшарт жасалған жыл	Келісімшарттың аяқталу жылы
Бокситтер мен отқа төзімді сазды өндіру	Қостанай облысы	1998	2042
Бокситті өндіру	Қостанай облысы	2006	2031

Заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Павлодар облысы, Павлодар қаласы, Шығыс өнеркәсіптік аймағы, 65-құрылысжайы, почталық индекс 140013.

2 Арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратты дайындау негізі және есеп саясаты туралы маңызды ақпарат

Осы компанияның 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға арналған арнайы мақсаттағы қаржылық ақпараты Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 «Жария мүдделі ұйымдардың (қаржы ұйымдарынан басқа) жариялауы үшін жылдық қаржылық есептіліктің тізбесі мен нысандарын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес Қаржы министрінің бұйрығымен енгізілген өзгерістер ескеріле отырып дайындалды Қазақстан Республикасының 2022 жылғы 2 наурыздағы №241 қаулысымен бекітілген. Бұл арнайы мақсаттағы қаржылық ақпарат оны қазақстандық бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау, сондай-ақ оны Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қаржылық есептілігі депозитарийіне ұсыну мақсатында ғана дайындалды. Арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратты дайындау кезінде Компания 2025 жылғы 24 маусымдағы ҚХЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес дайындалған 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін компанияның қаржылық есептілігінде сипатталған есеп саясатының принциптерін қолданды.

Қызметтің үздіксіздігі. ERG Менеджерлер кеңесі 2026 жылдың 30 маусымына дейінгі кезеңдегі қолжетімді өтімділікті қарастырды. Қарастырылып отырған кезең ішінде ERG тобы жеткілікті ақша позициясын ұстап тұру және қарызға қызмет көрсету үшін ақша ағындарын қалыптастырады деп болжайды.

ERG тобы операциялық қызметті қолдау үшін жеткілікті өтімділік қорын қамтамасыз ету және несиелік келісімдер бойынша ковенанттардың сақталуын қамтамасыз ету мақсатында өзінің қаржылық жағдайын үнемі қадағалап отырады. 2024 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топ қолданыстағы ковенанттарды сақтады

ERG тобы ВТБ Банкімен (АҚ) несиелік келісімді қайта құрылымдауды сәтті аяқтады және Ресей Сбербанкімен және ВТБ Банкімен (АҚ) қолданыстағы несиелік келісімдер бойынша барлық қолданылатын заңдар мен ережелерге сәйкес төлемдерді қайта бастады.

ERG тобы өтімділіктің өзінің негізгі нарықтарындағы шикізат тауарларының бағасына тәуелді екенін, валюта бағамдарының құбылмалылығына ұшырайтынын және қажет болған жағдайда қосымша қаржыландыру тарту қабілетін жақсы түсінеді.

Келісімшарттық міндеттемелерді орындау үшін қажетті жеткілікті өтімділікті қамтамасыз ету мақсатында ERG тобы операциялық тиімділікке, айналым қаражатын жақсартуға және күрделі шығындар бюджетінің бөлінуіне үнемі назар аударады.

2 Арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратты дайындау негізі және есеп саясаты туралы маңызды ақпарат (жалғасы)

Қарастырылып отырған кезең ішінде жеткілікті өтімділікті қолдау үшін, қажет болған жағдайда, басқарушылық араласу арқылы белгілі бір жақсартуларға қол жеткізу мүмкін болды, және бұл шараларды іске асыруды басшылық өте ықтимал деп бағалады. Бұл шаралар ERG тобының бақылау аясында болжануы мүмкін операциялық шығындарды азайту және күрделі шығындарды қысқарту бастамаларын іске асыру үшін шамамен 540 миллион АҚШ долларына дейінгі соманы қамтиды. Сонымен қатар, ERG тобы шамамен 240 миллион АҚШ долларына дейінгі қосымша қаржыландыруды тарту мүмкіндігіне ие, бұл әртүрлі алдын ала шарттар туралы келісімдерге немесе қаржыландыруды ұсынатын тараптармен кеш сатылы талқылауларға негізделген.

ERG менеджерлері ERG тобының жақын болашақта операциялық қызметін жалғастыру үшін жеткілікті ресурстарға қол жеткізе алады деп есептейді, және тиісінше, Компания басшылығы Компанияның өз қызметін ағымдағы күйінде жақын болашақта жалғастыру үшін жеткілікті ресурстарға қол жеткізе алады деп санайды, сондай-ақ осы арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратты қызметтің үздіксіздігі қағидатына сәйкес дайындау орынды деп есептейді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның қысқа мерзімді міндеттемелері оның айналым активтерінен 44,447,759 мың теңге сомасына асып түсті (2023 жыл: 57,272,349 мың теңге). Компанияның өз қызметін үздіксіздік принципіне сәйкес жалғастыру қабілетін бағалау кезінде басшылық ERG тобының қолдауына және ERG тобының позициясын бағалауға сүйенді.

Жаңа стандарттар. 2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енген стандарттар мен интерпретацияларға түзетулер енгізу компанияға айтарлықтай әсер еткен жоқ. Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттардың, интерпретациялардың немесе түзетулердің ешқайсысын қолданған жоқ. Компания жаңа стандарттардың, стандарттарға түзетулердің және шығарылған, бірақ әлі күшіне енген интерпретациялардың ықтимал әсерін бағалайды.

Функционалдық валюта және арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратты ұсынуға арналған валюта. Егер басқаша көрсетілмесе, осы арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратта ұсынылған барлық цифрлық деректер мындаған қазақстандық теңгемен көрсетілген. Компанияның функционалдық валютасы теңге болып табылады.

Шетел валютасындағы операциялар. Есепті күндегі жағдай бойынша шетел валютасында көрсетілген компанияның ақшалай активтері мен міндеттемелері осы күнге Қазақстан қор биржасының (бұдан әрі – «ҚББ») ресми айырбастау бағамы бойынша теңгемен қайта есептелді. Шетел валютасындағы операциялар бастапқы танылған кезде операция жасалған күнге ҚББ айырбас бағамы бойынша ескеріледі. Кейіннен компанияның шетел валютасында көрсетілген активтері мен міндеттемелерін қайта есептеу айдың соңындағы ҚББ бағамы бойынша ай сайынғы негізде жүзеге асырылады. Осы операциялар бойынша есеп айырысу күніне, сондай-ақ шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелерді қайта есептеу нәтижесінде туындайтын пайда немесе залал бір жылдағы пайдада немесе залалда көрсетіледі.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ долларындағы қалдықтарды қайта есептеу үшін пайдаланылған ресми айырбас бағамы 1 АҚШ доллары үшін 525.11 теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 1 АҚШ доллары үшін 454.56 теңге). Теңгені басқа валюталарға айырбастауға қатысты валюталық бақылау ережелері қолданылады. Қазіргі уақытта теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде еркін айырбасталатын валюта болып табылмайды.

Салыстырмалы ақпарат. 2024 жылы Компания шығындардың мақсатын жақсырақ көрсету және тау-кен тәжірибесіне сәйкес келу үшін шығындар классификациясын жақсартты. Салыстырмалы ақпарат та қайта қаралды.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2023 ж.	2023 ж.	
		Қайта жіктеу	Қайта қаралды
Өткізілген тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің өзіндік құны	231,724,359	1,337,859	233,062,218
Басқа шығындар	(15,200,714)	(1,337,859)	(16,538,573)

2 Арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратты дайындау негізі және есеп саясаты туралы маңызды ақпарат (жалғасы)

2024 жылы Компания ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепте алынған қарыздарды мерзімінен бұрын өтеудің әсері және қаржылық кірістер мен шығындар құрамындағы бағамдық айырмашылықтардың қозғалысы туралы презентация тәсілін қайта қарады. Салыстырмалы деректер қайта есептелді.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2023 ж.	Қайта жіктеу	2023 ж. Қайта қаралды
Іске асырылмаған оң (теріс) бағамдық айырмашылық	(2,278,790)	2,158,233	(120,557)
Қарыздарды мерзімінен бұрын өтеуден болған залал (пайда)	11,901,824	4,807,582	16,709,406
Қаржыландыру бойынша шығыстар (кірістер)	5,224,045	(6,965,815)	(1,741,770)

3 Маңызды есептік бағалар және есеп саясатын қолданудағы кәсіби пайымдаулар

Компания бағалауды пайдаланады және келесі қаржылық кезең ішінде арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратта көрсетілген активтер мен міндеттемелерге әсер ететін болжамдар жасайды. Бағалаулар мен пайымдаулар үнемі сыни талдауларға ұшырайды және өткен көшбасшылық тәжірибеге және басқа факторларға, соның ішінде қалыптасқан жағдайларда негізделген деп есептелетін болашақ оқиғаларға қатысты күтулерге негізделген. Менеджмент сонымен қатар есеп саясатын қолдану барысында бағалауды қажет етпейтін кейбір пікірлерді қолданады.

Арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратта көрсетілген сомаларға неғұрлым елеулі әсер ететін пайымдаулар және келесі қаржы кезеңі ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын елеулі түзету қажеттілігіне әкелуі мүмкін бағалаулар мыналарды қамтиды:

Қызметтің үздіксіздігі. 2-ескертпеде Компания қызметінің үздіксіздігін бағалау туралы толық мәліметтер келтірілген.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар. Компанияның Қостанай облысындағы Аят, Белинское және Краснооктябрь кен орындарының бокситтері мен отқа төзімді саздарын өндіруге арналған негізгі келісімшартын («КБКБ» компаниясының филиалы) 2011 жылы құзыретті орган 25 жылға ұзартты. Компанияның перспективалық жоспарына сәйкес, Краснооктябрь және Аят кен орындарында өндіру 2045 жылға дейін жалғасады (2023 жыл: 2045 жыл).

Шығыс Аят кен орнында боксит өндіруге арналған екінші маңызды келісімшарт 2031 жылға дейін жасалды. Шығыс Аят кен орнында өндірудің басталуына байланысты бұл келісімшарт негізгі мәртебеге ие болады, өйткені бұл кен орнының баланстық қоры 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның жалпы қорының шамамен 30 пайызын құрайды (2023 жыл: 30 пайыз). Компанияның перспективалық жоспарына сәйкес Шығыс Аят кен орнында өндіру 2046 жылға дейін жалғасады (2023 жыл: 2046 жыл).

Тау-кен активтері мен минералдық қорлардың пайдалы қызметін бағалау мерзімдері. Негізгі құралдардың құрамындағы тау-кен активтері дәлелденген және ықтимал минералды қорлардың негізінде өндірістік әдіспен карьердің пайдалы қызметінің тиісті мерзімі ішінде амортизацияланады.

Кен қорын бағалау кезеңге өтуге қарай өзгеруі мүмкін. Бұл Компанияның қаржылық нәтижелеріне әсер етеді. Тауарлы-материалдық қорлардағы мұндай өзгерістер амортизацияға, активтердің баланстық құнына және активтерді шығару жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер сомасына әсер етуі мүмкін.

Компанияның кен қорларының бағасы технологиялық және экономикалық тұрғыдан негізделуі мүмкін және тиісті тау-кен активінен заңды түрде бекітілген құқықтар негізінде өндірілетін өнімнің үздік бағасына сүйенеді. Баға кеннің мөлшері мен сұрыптарын, өндірудің өндірістік технологиялар мен нормаларын, болжамды тауарлық бағалар мен өндірістік шығыстарды қоса алғанда, бірқатар факторлардың ескерілуімен қалыптастырылған.

3 Маңызды есептік бағалар және есеп саясатын қолданудағы кәсіби пайымдаулар (жалғасы)

Кен қорларының бағасы, негізінен, барлау нәтижелері, минералды қорлар және кен қорлары туралы есептіліктің Австралиялық кодексі негізінде есептеледі («JORC» Кодексі, 2012), ол негізделген болжамдарды қолдануды талап етеді, соның ішінде:

- дәлелденген және болжамды қорларды, қорларды бағалауды және кеңейту міндеттемелерін қамтитын болашақ өндірістің бағалары;
- қолданыстағы нарықтық бағаға негізделген болашақ тауарлық бағалар, форвардтық бағалар және Компанияның ұзақ мерзімді орташа бағасын бағасы; және
- өндірістің болашақ ақшалай шығыстары, инвестициялар және қалпына келтіру міндеттемелері.

Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер. Табиғат қорғау заңнамасына және жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарға сәйкес компанияның өзінің операциялық қызметі нәтижесінде қоршаған ортаға келтірілген залалды жою жөніндегі заңды міндеттемесі болады. Резервтер бұрынғы операциялық қызметтің салдарынан міндеттеменің туындауына қарай жою және рекультивациялау жөніндегі шығындардың дисконтталған құны негізінде қалыптастырылады. Тау-кен активтерін жою жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер компанияның Қазақстан Республикасының қолданыстағы табиғат қорғау заңнамасын және компанияның келісімшарттық аумақта жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі байланысты бағдарламасын түсіндіруі және рекультивациялау жөніндегі жұмыстарды қалпына келтіру мен жүргізудің ағымдағы нормалары мен әдістеріне сәйкес техникалық-экономикалық негіздемемен және инженерлік зерттеулермен нығайтылған өзге де операциялық қызмет негізінде айқындалады.

Зиянды жою бойынша шығындарды бағалау табиғатты қорғау талаптары мен заңнаманы түсіндірудегі ықтимал өзгерістерге ұшырайды. Тау-кен активтерін жою жөніндегі міндеттемелер олардың пайда болу ықтималдығы және олардың сомаларын негізделген бағалау мүмкіндігі болған кезде танылады.

Тау-кен активтерін жою және жерді рекультивациялау жөніндегі міндеттемеге, сондай-ақ қалдықтарды орналастыру полигондарын жою жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтің баланстық құны 17-ескертпеде ашылған.

Объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі резерв. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі (бұдан әрі – «Кодекс») оларды пайдалану тоқтатылғаннан кейін қоршаған ортаға теріс әсер ететін өндірістік объектілерді пайдалану салдарын жоюды талап етеді. Объектілерді пайдалану салдарын жою тиісті активтердің сипатына және қоршаған ортаға ықтимал әсерге байланысты болады.

Компания міндеттемені бағалау кезінде айтарлықтай шешім қабылдады. Кодекстегі кез-келген болашақ өзгерістер, оны түсіндіру және қолдану практикасы компания жасаған пайымдаулар мен бағалауларға әсер етуі мүмкін, сондықтан объектілерді пайдалану салдарын жою бойынша тиісті міндеттемелерді қайта қарауға әкелуі мүмкін. Мұндай бағалауды жүргізудегі маңызды пайымдаулар инфляция мен дисконттау мөлшерлемелерін және дисконттау кезеңін бағалауды қамтиды. Дисконттау мерзімін айқындау кезінде басшылық объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі іс-шаралар 2045 жылы күтілетін кен орындары толық игерілгеннен кейін жүргізілетін болады деген пайымдауды қолданды. Бағалауда пайдаланылған негізгі жорамалдар 17-Ескертпеде келтірілген.

Компания жүргізген қолданыстағы заңнаманың талдауы негізінде басшылық негізгі құралдардың жекелеген объектілерін 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтерді есептен шығару міндеттемелерінен алып тастау керек деген қорытындыға келді, себебі:

- мұндай активтер қоршаған ортаға елеулі теріс әсер етпейді;
- осы объектілердегі өндірістік процестер қоршаған ортаға теріс әсерді азайту үшін демонтаждау және қайта құнарландыру жұмыстарын жүргізуді талап ететін салдарға әкеп соқпайды;
- технологиялық машиналар мен жабдықтар сияқты жекелеген объектілер бойынша оларды есептен шығарудан және/немесе қайта бейіндеуден жою құнын өтеу мүмкіндігі бар, нәтижесінде қоршаған ортаға теріс әсер елеулі төмендейді және оларды демонтаждау қажеттілігі туындамайды.

3 Маңызды есептік бағалар және есеп саясатын қолданудағы кәсіби пайымдаулар (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша маңызды жорамалдарды өзгертуге объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелердің сезімталдығын талдау мынадай түрде ұсынылған:

Мың қазақстандық теңгемен	Болжамдардағы өзгерістер	Объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелердің азаюы/ұлғаюы
Инфляция мөлшерлемесі	-1%	(2,543,596)
	+1%	3,078,755
Дисконттау мөлшерлемесі	-1%	2,919,959
	+1%	(2,394,849)
Жою мерзімі	-10 жыл	10,792,282
	+10 жыл	(6,083,720)

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы. Компанияның негізгі қызметі металлургиялық алюминий тотығы мен ілеспе өнімдерді (флюсті әктас) алу мақсатында минералды шикізатты өндіру және кешенді өңдеу болып табылады, бұл ақша қаражатын өндіретін бір бірлік. Әрбір есепті кезеңнің соңында Компания олардың ықтимал құнсыздану белгілерін анықтау үшін активтерді (ақша ағындарын тудыратын бірліктерді) бағалауды жүргізеді. Ішкі және сыртқы факторларды талдау негізінде басшылық есепті кезеңнің соңында құнсыздану белгілерінің жоқтығын анықтады.

Ауыртпалықты шарттар бойынша резервтер. Тұрақты клиенттермен келісімшарттар бірнеше қаржылық жылдарға жасалуы мүмкін. Келісімшарттық кезеңде әр Шарттың түпкілікті кірістілігін бағалау кірістерге, шығындарға және пайдаға әсер етуі мүмкін. Егер шарт бойынша міндеттемелерді орындауға байланысты сөзсіз шығындар байланысты күтілетін болашақ таза пайдадан асып кеткен жағдайда, ауыр шарт бойынша резервтер танылады. Осы резервтерді есептеу бағалаулар мен болжамдарды пайдалануды қамтиды.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компания «Қазақстан электролиз зауыты» АҚ компаниясымен алюминий тотығын жеткізуге өзінің ұзақ мерзімді келісімшартына қатысты ауыр шарт бойынша резервті мойындады. Осы Шарт бойынша бағаның қалыптасуы Лондон металдар биржасында (ЛМБ) бастапқы алюминийдің бағасына байланысты. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ауыр шарт бойынша резерв ЛМБ-ге бастапқы алюминийдің болжамды бағалары мен валюта бағамының өсуіне байланысты қалпына келтірілді (2023 жылғы 31 желтоқсан: резервтің баланстық құны 12,058,274 мың теңгені құрады).

Ауыр шарт бойынша міндеттемелерді есептеуде пайдаланылған негізгі жорамалдар ЛБМ-дегі бастапқы алюминийдің болжамды бағасы, дисконттау ставкасы және валюта бағамы болып табылады (27-Ескертпе).

Компания ауыр шарт бойынша міндеттемені есептеу кезінде пайдаланылған жорамалдарға сенімді болғанына қарамастан, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша елеулі жорамалдарды өзгертуге арналған ауыр шарт бойынша міндеттемелердің сезімталдығына талдау дайындалды:

Мың қазақстандық теңгемен	Болжамдардағы өзгерістер	Ауыртпалықты шарт бойынша міндеттеменің (азаюы)/ұлғаюы	
		2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
ЛМБ-дегі алюминийдің бағасы	-2%	-	5,578,523
	+2%	-	(5,578,523)
Себестоимость	-5%	-	(12,058,274)
	+5%	4,729,887	14,549,049
Валюта бағамы KZT/USD	-5%	5,008,832	13,946,308
	+5%	-	(12,058,274)

3 Маңызды есептік бағалар және есеп саясатын қолданудағы кәсіби пайымдаулар (жалғасы)

Қаржылық кепілдіктердің құнын бағалау. Компания қаржылық кепілдіктердің әділ құнын анықтау үшін несиелік своп әдісін қолданады. Қаржылық кепілдік міндеттемесінің әділ құны қарыздың кепілдік берілген сомасын, пайыздық мөлшерлемені және тәуекел көрсеткіштерін ескере отырып есептеледі. Компания басқа кепілгерлермен толық бірлескен жауапкершілікте болатын несиелік шарттар үшін нарықтық комиссия ұқсас несиелік рейтингі бар компаниялардың несиелік-дефолттық своптарын ескере отырып анықталады және кепілдіктер арасында бөлінеді. Бұл компанияның берілген кепілдіктермен байланысты несиелік тәуекелге ұшырауына басшылықтың ең жақсы бағасын білдіреді.

Кепілдіктердің құны кепілдік беруші компаниялардың таза активтерінің әділ құны негізінде тең кепілдік берушілер арасында бөлінеді.

Басшылық компанияның кепілдендірілген міндеттемелерді өтеуге мәжбүр болуы екіталай деп санайды. Басшылықтың бұл шешімі ERG тобының үздіксіздігін бағалауға негізделген.

Салық заңнамасы және трансферттік баға белгілеу жөніндегі заңнама. Қазақстандық салық заңнамасы мен трансферттік баға белгілеу жөніндегі заңнама әртүрлі түсіндірулерге ұшырайды.

4 Байланысты тараптармен жасалған есеп ауыстырулар мен операциялар

Бас компания: ақпарат 1-Ескертпеде көрсетілген.

Жалпы бақылаудағы компаниялар: ERG бақылауындағы компаниялар.

Б классындағы Менеджерлердің бақылауындағы компаниялар: Б классындағы Менеджерлер және олардың бақылауындағы барлық компаниялар Б классындағы Менеджерлердің ERG-дің жай акцияларына жанама иеленуінің ету нәтижесінде Компанияның байланысты тараптары болып табылады. Б классының Менеджерлері ERG Менеджерлер кеңесінің мүшелері болып табылады.

Мемлекеттік кәсіпорындар: Қазақстан Республикасы және онымен байланысты заңды тұлғалар. Қазақстан Республикасы ERG-ге елеулі ықпал ету негізінде компанияның байланысты тарабы болып табылады.

Негізгі нұсқаулық: өкілеттіктері бар және компанияның жұмысын жоспарлауға, үйлестіруге және бақылауға тікелей немесе жанама түрде жауапты адамдар.

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсанындағы байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Бас компания	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Б классы Менеджерлерінің бақылауындағы компаниялар	Мемлекеттік кәсіпорындар	Негізгі басшылық
Активтер:					
Берілген қарыздар*	-	6,301,713	-	-	-
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	-	9,860,954	-	833,994	-
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша ескерілетін ұзақ мерзімді қаржылық активтер	-	187,928	-	-	-
Пайдалануға шектелген ақша қаражаттары	-	-	2,774,871	-	-
Қолма-қол ақша және ақшалай баламалар	-	-	6,596,828	-	-
Басқа ағымдағы активтер	-	-	47,428	8	-
Міндеттемелер:					
Алынған қысқа мерзімді қарыздар	-	4,611,373	-	-	-
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	-	113,123,418	143,220	469,962	67,490
Жалдау бойынша міндеттемелер	-	-	190,464	1,786,738	-
Қаржылық кепілдіктер	-	28,100	-	-	-

* Берілген заемдар бойынша залалдарға арналған бағалау резерві 11-Ескертпеде ашылды.

4 Байланысты тараптармен жасалған есеп ауыстырулар мен операциялар (жалғасы)

Төменде 2023 жылғы 31 желтоқсанындағы жалпы бақылаудағы компанияларға қатысты келесі компаниялармен операциялар бойынша қалдықтар берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Бас компания	Жалпы бақылау дағы компания лар	Б классы Менеджер лерінің бақылауын дағы компания лар	Мемлекеттік кәсіпорын дар	Негізгі басшылық
Активтер:					
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	-	4,054,918	548	2,357,641	-
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша ескерілетін ұзақ мерзімді қаржылық активтер	-	233,224	-	-	-
Пайдалануға шектелген ақша қаражаттары	-	-	2,106,905	-	-
Қолма-қол ақша және ақшалай баламалар	-	-	3,030,819	-	-
Басқа ағымдағы активтер	-	-	215,515	2,003	-
Міндеттемелер:					
Алынған қысқа мерзімді қарыздар	-	8,962,124	-	-	-
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	-	109,166,902	273,398	861,639	62,847
Жалдау бойынша міндеттемелер	-	-	496,395	1,810,316	-
Қаржылық кепілдіктер	-	65,499	-	-	-

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Бас компания	Жалпы бақылау дағы компания лар	Б классы Менеджер лерінің бақылауын дағы компания лар	Мемлекеттік кәсіпорын дар	Негізгі басшылық
Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатудан түсетін түсімдер	-	306,495,072	22	1,355,199	-
Өткізілген тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің өзіндік құны	-	(53,841,333)	(4,306,808)	(9,141,785)	-
Басқа кірістер	-	1,841,056	17,419	7,982	-
Басқа шығындар	-	12,569,982	(249,318)	(54,763)	-
Әкімшілік шығыстар	-	(5,996,064)	(121,898)	(161,601)	(635,116)
Іске асыру бойынша шығыстар	-	(174,310)	(3,744)	(299,417)	-
Қаржылық кірістер	-	4,461,703	970,945	-	-
Қаржылық шығындар*	-	(10,062,991)	(505,049)	(254,272)	-

* Қаржы шығыстарының құрамында компанияларға жалпы бақылаумен берілген қарыздар бойынша 141,493 мың теңге сомаға күтілетін кредиттік шығындар көрсетілген.

4 Байланысты тараптармен жасалған есеп ауыстырулар мен операциялар (жалғасы)

Төменде 2023 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары келтірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Бас компания	Жалпы бақылау дағы компания лар	Б классы Менеджер лерінің бақылауын дағы компания лар	Мемлекеттік кәсіпорын дар	Негізгі басшылық
Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатудан түсетін түсімдер	-	235,595,890	10,121	421,304	-
Өткізілген тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің өзіндік құны	-	(46,893,032)	(3,505,089)	(8,760,872)	-
Басқа кірістер	-	1,471,593	39,247	3,946	-
Басқа шығындар	-	20,540,148	(280,514)	(22,053)	-
Әкімшілік шығыстар	-	(4,012,471)	(120,283)	(131,318)	(497,530)
Іске асыру бойынша шығыстар	-	(133,401)	(10,948)	(243,249)	-
Қаржылық кірістер	-	10,470,798	877,340	-	-
Қаржылық шығындар*	-	(23,470,076)	(171,385)	(257,455)	-

* Қаржы шығыстарының құрамында компанияларға жалпы бақылаумен берілген 17 мың теңге сомаға заемдар бойынша шығындарға бағалау резервін қалпына келтіру көрсетілген.

Негізгі басшылық бойынша әкімшілік шығыстар жалақы мен қысқа мерзімді сыйақыларды білдіреді.

Жалпы бақылаудағы компаниялар. Компания алюминий тотығы мен электр энергиясын сатумен қатар, ERG тобындағы компанияларды қаржыландырды.

Компанияларға қатысты сатудың өзіндік құнында жалпы бақылаумен негізінен қызметтер мен шикізатты тұтыну, оның ішінде тас көмір мен теміржол қызметтерін сатып алу бойынша шығыстар ұсынылады.

Әкімшілік шығындарға негізінен басқару қызметтері кіреді.

Берілген қарыздар туралы толық ақпарат 11-ескертпеде берілген. Алынған қарыздар туралы толық ақпарат 15-ескертпеде берілген.

2024 жылы Компания 4,729,285 мың теңге сомасына жалпы бақылаумен компаниялардан күрделі сипаттағы қызметтерді сатып алуды жүзеге асырды (2023 жыл: 6,615,237 мың теңге).

Б класындағы менеджерлердің бақылауындағы компаниялар. Б класындағы менеджерлердің бақылауындағы компаниялармен есеп айырысу және операциялар негізінен банк арқылы Б класындағы менеджерлердің бақылауымен жүзеге асырылатын қазынашылық операциялар және сақтандыру қызметтері, сондай-ақ объектілерді қорғау қызметтері болып табылады.

Мемлекеттік кәсіпорындар. Компания мемлекеттік кәсіпорындармен тауарлар мен қызметтерді сатып алуды және сатуды жүзеге асырады. Мұндай операциялар әдетте коммерциялық негізде жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасының мемлекетімен жасалатын операциялар Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес 10, 30, 31-ескертпелерде ашылған салық операцияларын да қамтиды.

Компания кірген мемлекеттік кәсіпорындармен жеке маңызды операцияларға негізінен теміржол қызметтері мен электр энергиясын тасымалдау қызметтері кірді.

5 Негізгі құралдар (Баланс жол коды 121)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жер	Ғимараттар мен құрылыс жайлар	Машиналар мен жабдық	Өзгелер	Жиыны
2023 жылғы 1 қаңтардағы құны	12,772	146,625,003	176,533,526	31,096,257	354,267,558
Жинақталған тозу және құнсыздану резерві	(12,122)	(85,780,898)	(124,983,911)	(20,873,342)	(231,650,273)
2023 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	650	60,844,105	51,549,615	10,222,915	122,617,285
Түсімдер	-	3,692	3,364,225	3,613,263	6,981,180
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелердегі өзгеріс	-	(1,862,139)	1,261,534	(356)	(600,961)
Ауыстырулар	-	7,332,196	31,474,725	5,902,376	44,709,297
Тозу	-	(6,313,134)	(12,863,499)	(3,090,224)	(22,266,857)
Есептен шығару	-	(9,984)	(131,259)	(306,659)	(447,902)
2023 жылғы 31 желтоқсандағы құны	12,352	150,571,626	212,561,729	42,952,891	406,098,598
Жинақталған тозу және құнсыздану резерві	(11,702)	(90,576,890)	(137,906,388)	(26,611,576)	(255,106,556)
2024 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	650	59,994,736	74,655,341	16,341,315	150,992,042
Түсімдер	-	7,221	1,394,538	3,117,985	4,519,744
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелердегі өзгеріс	-	2,438,447	325,498	349	2,764,294
Ауыстырулар	-	5,216,229	19,463,534	1,032,688	25,712,451
Тозу	-	(7,059,023)	(18,371,143)	(4,792,557)	(30,222,723)
Есептен шығару	-	(32,980)	(21,626)	(133,554)	(188,160)
2024 жылғы 31 желтоқсандағы құны	12,352	158,273,024	232,390,337	45,452,599	436,128,312
Жинақталған тозу және құнсыздану резерві	(11,702)	(97,708,394)	(154,944,195)	(29,886,373)	(282,550,664)
2024 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	650	60,564,630	77,446,142	15,566,226	153,577,648

Ақша қаражатын және ақша қаражатының баламаларын пайдаланбай жүргізілген және ақша қаражатының қозғалысы туралы есептен шығарылған инвестициялық және қаржылық сипаттағы операциялар негізінен негізгі қаражатты 6,465,239 мың теңге сомасында бөліп-бөліп сатып алуды қамтиды (2023 жыл: 544,640 мың теңге).

6 Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері (Баланс жол коды 116)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтеріне 2,774,871 мың теңге мөлшерінде алу бойынша шектеулері бар ақшалай қаражат кіреді (2023 жылғы 31 желтоқсан: 2,106,906 мың теңге).

7 Өзге де ұзақ мерзімді активтер (Баланс жол коды 127)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Аяқталмаған күрделі құрылыс	68,268,113	45,287,865
Аяқталмаған күрделі құрылыстың құнсыздануына арналған резервтерді шегергенде	(5,699,634)	(6,148,898)
Негізгі құралдар бойынша алдын ала төлем	6,409,873	8,475,593
Негізгі құралдар бойынша алдын ала төлемнің құнсыздануына арналған резервтерді шегергенде	(59,191)	-
Салықтар бойынша берешек	964,606	107,533
Жұмыскерлерге алдын ала төлем	161,701	238,730
Өзге де ұзақ мерзімді активтер жиыны	70,045,468	47,960,823

7 Өзге де ұзақ мерзімді активтер (Баланс жол коды 127) (жалғасы)

Аяқталмаған құрылысқа түсетін түсімдер 1,746,613 мың теңге мөлшерінде қарыздар бойынша капиталдандырылатын шығындарды қамтиды (2023 жыл: 2,152,060 мың теңге мөлшерінде). Капиталдандыру мөлшерлемесі 11.80 пайызды құрады (2023 жыл: 11.11 пайыз).

8 Қорлар (Баланс жол коды 020)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Сатып алынған шикізат пен материалдар	26,750,944	27,818,367
Аяқталмаған өндіріс	16,715,357	18,795,506
Меншікті шикізат және материалдар	15,363,791	13,711,433
Дайын өнім	1,570,056	2,379,578
Қорлардың құнсыздануына арналған резервтерді шегергенде	(3,580,610)	(8,481,728)
Қорлар жиыны	56,819,538	54,223,156

9 Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек (Баланс жол коды 016)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Сауда дебиторлық берешек	8,156,959	6,710,457
Өзге дебиторлық берешек	638,220	368,240
Залалды бағалау резервтерін шегергенде	(710,019)	(728,570)
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек жиыны	8,085,160	6,350,127

Мың қазақстандық теңгемен	2024 жылғы 31 желтоқсан			2023 жылғы 31 желтоқсан		
	Жалпы баланстық құны	Күтілетін кредиттік залал	Баланстық құны	Жалпы баланстық құны	Күтілетін кредиттік залал	Баланстық құны
Ағымдағы	3,979,230	(396,147)	3,583,083	1,748,173	(184,696)	1,563,477
3 айдан аз мерзімі өткен берешек	2,089,380	(164,615)	1,924,765	4,441,106	(255,299)	4,185,807
3 айдан 6 айға дейін мерзімі өткен берешек	764,259	(47,151)	717,108	202,901	(40,369)	162,532
6 айдан 12 айға дейін мерзімі өткен берешек	959,650	(78,318)	881,332	548,015	(176,024)	371,991
12 айдан астам мерзімі өткен берешек	1,002,660	(23,788)	978,872	138,502	(72,182)	66,320
Мерзімі өткен берешектің жиыны	4,815,949	(313,872)	4,502,077	5,330,524	(543,874)	4,786,650
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешектің жиыны	8,795,179	(710,019)	8,085,160	7,078,697	(728,570)	6,350,127

10 Өзге де қысқа мерзімді активтер (Баланс жол коды 022)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Өтелетін ҚҚС	15,892,798	18,476,616
Қорлардың жеткізілімі, қызмет көрсету үшін алдын ала төлемдер	10,815,358	3,031,463
Басқа артық салық төлемдері	3,689,047	708,067
Болашақ шығындар	12,920	198,028
Минус залалды бағалау резерві	(351,119)	(351,119)
Өзге де қысқа мерзімді активтерінің жиыны	30,059,004	22,063,055

11 Амортизациялық құнмен бағаланған қысқа және ұзақ мерзімді қаржы активтері (Баланс жол кодтары 011 және 110)

2024 жылғы ақпанда Компания ERG тобының компанияларымен бірлесіп жалпы сомасы 300,000 мың АҚШ долларына (157,533,000 мың теңге) дейінгі топішілік қарыздар беруге арналған жаңартылмайтын синдикатталған кредит желісін ашу туралы шарт жасасты. Кредиттік желінің қолжетімділік кезеңі 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейін, пайыздық мөлшерлеме жылдық 6.66 - 9.11 пайыз АҚШ долларымен немесе еуромен және жылдық 16.07 - 20.58 пайыз теңгемен.

2024 жыл ішінде компанияларға жалпы бақылаумен жылдық 6.66-6.89 пайыз диапазонында және 2026-2028 жылдар кезеңінде өтеу мерзімдерімен сыйақы мөлшерлемелерімен жалпы сомасы 12,000 мың АҚШ долларына (5,781,690 мың теңге) қарыз берілді.

2023 жылы компанияның жалпы бақылауымен жылдық 6.30-7.40 пайыз диапазонында және 2026-2028 жылдары өтеу мерзімдерімен сыйақы мөлшерлемелерімен жалпы сомасы 45,000 мың АҚШ долларына (20,453,400 мың теңге) қарыз берілді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді қаржылық активтерге берілген мынадай қарыздар жатады:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Жалпы бақылаудағы компания	6,443,206	-
Қызметкерлерге берілген несиелер	54,364	55,674
Минус залалды бағалау резерві	(141,493)	-
Амортизациялық құнмен бағаланған қысқа және ұзақ мерзімді қаржы активтер жиыны	6,356,077	55,674

12 Пайдалану құқығы нысанындағы актив (баланс жол коды 122)

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер базалық активтердің түрлеріне сәйкес негізгі құралдардың құрамында көрсетіледі:

Мың қазақстандық теңгемен	Жер	Ғимараттар мен құрылыс жайлар	Машиналар мен жабдық	Өзгелер	Жиыны
2023 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	1,021,864	182,429	2,422,352	4,578,326	8,204,971
Түсімдер	-	634,927	1,762,429	-	2,397,356
Ауыстырулар	-	-	(885,227)	(3,043,188)	(3,928,415)
Тозу	(53,547)	(297,560)	(429,655)	(1,109,033)	(1,889,795)
Есептен шығару	(441)	-	-	(8,162)	(8,603)
2023 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	967,876	519,796	2,869,899	417,943	4,775,514
Түсімдер	-	588	495,906	215,595	712,089
Ауыстырулар	-	-	(239,068)	-	(239,068)
Тозу	(53,545)	(310,094)	(364,087)	(43,965)	(771,691)
Есептен шығару	(404)	-	-	-	(404)
2024 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	913,927	210,290	2,762,650	589,573	4,476,440

13 Ақша қаражаты мен ақша баламалары (Баланс жол коды 010)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Қысқа мерзімді депозиттер	6,584,109	3,027,764
Банктік шоттардағы және кассадағы ақша қаражаты	14,637	4,127
Ақша қаражаты мен ақша баламаларының жиыны	6,598,746	3,031,891

14 Жарғылық (акционерлік) капитал (Баланс жол коды 410)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 жылғы 31 желтоқсан Саны	Сомасы	2023 жылғы 31 желтоқсан Саны	Сомасы
Жай акциялар	58,348,107	5,834,811	58,348,107	5,834,811
Төленген жарғылық капиталдың жиыны	-	5,834,811	-	5,834,811
Капиталды гиперинфляцияға индекстеу	-	1,080,900	-	1,080,900
Акционерлік капиталдың жиыны	-	6,915,711	-	6,915,711

Орналасырылған жай акциялардың жалпы саны 58,348,107 акцияны (2023 жыл: 58,348,107 акция) құрады, номиналды құны бір акция үшін 100 теңге (2023 жыл: бір акция үшін 100 теңге). Бір қарапайым акция бір дауыс беру құқығын береді.

15 Амортизациялық құнмен бағаланатын қысқа және ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер (Баланс жол кодтары 210 және 310)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Алынған қарыздар	113,075,567	103,218,528
Өзгелер	124,113	111,848

Амортизациялық құнмен бағаланатын қысқа және ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер жиыны	113,199,680	103,330,376
--	--------------------	--------------------

2024 жылы ERG тобының компаниясынан 2026 жылға дейінгі мерзімге жылдық сыйақы мөлшерлемесі 0.51 пайыз болатын 9,595,100 мың теңге сомасына қарыздар алынды (2023 жыл: 2026 жылға дейінгі мерзімге жылдық сыйақы мөлшерлемесі 0.51 пайыз болатын 21,065,000 мың теңге сомасына қарыздар алынды).

2024 жылы Компания ERG тобының компаниясынан кредиттік желі шеңберінде алынған қарыздарды 17,914,391 мың теңге сомасына өтеді (2023 жыл: 39,312,425 мың теңге сомасына қарыздар өтелді).

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша алынған қарыздардың әділ құны 104,512,138 мың теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 97,062,453 мың теңге).

2024 жылғы 31 желтоқсандағы ұзақ мерзімді кредиторлық берешек негізінен негізгі құралдарды сатып алуға бір жыл ішінде жасалған шарттар бойынша міндеттемелермен ұсынылады. Шарттардың бірінің шеңберінде Компания жалпы бақылаудағы компаниядан қаржылық кепілдік алды.

Төмендегі кестеде қаржылық қызметтен туындайтын Компанияның міндеттемелеріндегі өзгерістерге талдау келтірілген. Осы міндеттемелердің баптары бойынша ақша қаражаттарының қозғалысы қаржылық қызмет құрамындағы ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепте де көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Алынған қарыздар	Жалдау	Ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	Өзгелер	Жиыны
2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қаржы міндеттемелері	109,000,928	7,162,490	2,163,433	1,201,422	119,528,273
Ақшалай өзгерістер	(18,869,040)	(4,814,171)	(1,523,450)	(344)	(25,207,005)
Бағамдық айырма	(1,603,336)	(42,079)	121,248	-	(1,524,167)
Өзге ақшалай емес өзгерістер	14,689,976	2,791,183	645,811	(1,040,209)	17,086,761
2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы міндеттемелері	103,218,528	5,097,423	1,407,042	160,869	109,883,862
Ақшалай өзгерістер	(15,295,049)	(1,836,527)	(1,277,767)	(331)	(18,409,674)
Бағамдық айырма	14,694,391	416,791	2,929	-	15,114,111
Өзге ақшалай емес өзгерістер	10,457,697	1,201,988	9,783,157	(41,013)	21,401,829
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы міндеттемелері	113,075,567	4,879,675	9,915,361	119,525	127,990,128

Алынған қарыздар бойынша басқа ақшалай емес қозғалыстарға негізінен пайыздық шығыстар, модификациядан түскен пайда немесе залал жатады.

16 Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелер (Баланс жол коды 315)

Мың қазақстандық теңгемен	Еск.	2024 ж.	2023 ж.
Объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған резервтер	17	13,944,220	10,383,254
Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру және қалдықтарды орналастыруға арналған резервтер	17	10,027,676	8,967,799
Ауыртпалықты шарт бойынша резерв		-	5,197,861
Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелер жиыны		23,971,896	24,548,914

17 Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер

Компанияның тау-кен өндіру операциялық қызметі барысында бұзылған жерлерді қалпына келтіру және 2045 жылы пайдалану жоспарланған аяқталғаннан кейін тау-кен жабдықтарын жою, сондай-ақ қоршаған ортаға теріс әсер ететін өндірістік объектілерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттемесі бар.

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.				2023 ж.			
	Тау-кен активтері	Қалдық тарды орналас тыру полигон дары	Объекті лерді пайдала ну салдарын жою	Жиыны	Тау-кен активтері	Қалдық тарды орналас тыру полигон дары	Объекті лерді пайдала ну салдарын жою	Жиыны
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтердің ұзақ мерзімді бөлігі	5,934,578	4,093,098	13,944,220	23,971,896	5,248,228	3,719,571	10,383,254	19,351,053
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтердің қысқа мерзімді бөлігі	662,532	419,224	-	1,081,756	751,208	-	-	751,208
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтердің жиыны	6,597,110	4,512,322	13,944,220	25,053,652	5,999,436	3,719,571	10,383,254	20,102,261

17 Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер (жалғасы)

Төменде активтерді жою және қалпына келтіру бойынша міндеттемелерге арналған резервтегі өзгерістер келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Тау-кен активтері		Қалдықтарды орналастыру полигондары		Объектілерді пайдалану салдарын жою	Жиыны
	Активтерді жою	Бүлінген жерлерді қалпына келтіру	Активтерді жою	Бүлінген жерлерді қалпына келтіру		
2023 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	2,117,939	4,734,678	172,605	2,789,336	9,983,981	19,798,539
Активтің құнына жатқызылған бағалардағы өзгеріс	117,286	65,194	36,583	279,909	(983,764)	(484,792)
Пайда немесе залал туралы есепке жатқызылған бағалардағы өзгеріс	576,453	(733,893)	13,291	5,358	-	(138,791)
Жыл бойы пайдалану	(1,564,251)	-	-	-	-	(1,564,251)
Дисконттың амортизациясы	49,412	636,618	26,059	396,430	1,383,037	2,491,556
2023 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	1,296,839	4,702,597	248,538	3,471,033	10,383,254	20,102,261
Активтің құнына жатқызылған бағалардағы өзгеріс	441,459	(173,606)	5,111	26,275	2,325,359	2,624,598
Пайда немесе залал туралы есепке жатқызылған бағалардағы өзгеріс	15,146	(380,948)	1,314	317,504	-	(46,984)
Жыл бойы пайдалану	-	-	-	-	-	-
Дисконттың амортизациясы	98,497	597,126	29,147	413,400	1,235,607	2,373,777
2024 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	1,851,941	4,745,169	284,110	4,228,212	13,944,220	25,053,652

Тау-кен активтерін жою және бұзылған жерлерді қалпына келтіру жөніндегі міндеттеме 2025 жылдан 2045 жылға дейінгі (2023 жыл: 2024 жылдан 2045 жылға дейін) мерзім ішінде өтелуге тиіс.

Қалдықтарды орналастыру полигондарын жою жөніндегі міндеттеме әрбір полигонның пайдалы қызмет мерзімінің соңында, ол жабылғанға дейін, 2025 жылдан 2044 жылға дейін (2023 жыл: 2040 жылдан 2044 жылға дейін), сондай-ақ Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес полигондар жабылғаннан кейін қоршаған ортаға мониторинг жүргізу мерзімі ішінде, болжам бойынша 2070 жылға дейін өтелуге тиіс жыл. Мұндай шығындарды бағалаудағы белгісіздіктерге реттеуші талаптардағы ықтимал өзгерістер, бұзылған жерлерді жою мен қалпына келтірудің баламалары және дисконт деңгейі мен инфляция ставкалары жатады.

Компанияның бағалауы бойынша объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттеме 2045 жылдан бастап өтелуге тиіс.

Төменде активтерді жою және қалпына келтіру міндеттемелерін есептеуде қолданылатын негізгі болжамдар берілген:

Пайыздық мәнде	2024 ж.	2023 ж.
Дисконттау мөлшерлемесі	11.83-13.32	11.90-14.47
Инфляция коэффициенті	4.80-6.90	5.20-14.70

18 Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешек (Баланс жол коды 214)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Негізгі қызмет бойынша кредиторлық берешек	93,746,388	76,421,390
Басқа кредиторлық берешек	30,790	114,201
Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешектің жиыны	93,777,178	76,535,591

18 Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешек (Баланс жол коды 214) (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияның негізгі құралдар мен құрылыс қызметтерін сатып алу бойынша жалпы сомасы 11,313,069 мың теңгеге кредиторлық берешегі болды (2023 жыл: 10,148,288 мың теңге).

19 Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелер (Баланс жол коды 215)

Мың қазақстандық теңгемен	Еск.	2024 ж.	2023 ж.
Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру және қалдықтарды орналастыруға арналған резервтер	17	1,081,756	751,208
Ауыртпалықты шарт бойынша резерв		-	6,860,413
Өзгелер		110,239	122,817
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелер жиыны		1,191,995	7,734,438

20 Қызметкерлерге сыйақылар беру бойынша міндеттемелер (Баланс жол коды 217)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Еңбекақы бойынша берешек	2,445,500	2,235,153
Қысқа мерзімді ақылы демалыстар	2,269,548	2,380,338
Жылдың аяғында сыйақы төлеуге арналған резерв	959,609	533,695
Анықталған жәрдемақы бойынша міндеттемелер	345,373	192,776
Қызметкерлерге сыйақылар беру бойынша міндеттемелер жиыны	6,020,030	5,341,962

21 Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа және ұзақ мерзімді міндеттемелер (Баланс жол кодтары 219 және 319)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Қысқа мерзімді алынған аванстар	40,443,894	42,056,858
Қысқа мерзімді қаржыландыру компоненті	132,612	173,571
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа және ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны	40,576,506	42,230,429

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша алынған аванстар, негізінен, жалпы бақылаудағы компаниялардан 40,407,949 мың теңге мөлшерінде (2023 жыл: 41,759,274 мың теңге мөлшерінде) глиноземді жеткізуге арналған келісімшарт бойынша алынған аванстарды білдіреді.

2024 жылғы сатып алушылармен келісімшарт бойынша міндеттемелерге өзгерістер төменде келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Еск.	Алынған аванстар-шарт бойынша міндеттемелер	Келісімшарт бойынша міндеттемелер - қаржыландыру компоненті	Жиыны
2024 жылғы 1 қаңтардағы қалдық		42,056,858	173,571	42,230,429
Алынған аванстар		321,260,106	-	321,260,106
Түсім		(309,139,240)	(756,535)	(309,895,775)
Есептелген ҚҚС		(11,426,403)	-	(11,426,403)
Сыйақы шығыстары-қаржыландыру компоненті	29	-	715,576	715,576
Өзгелер		(2,307,427)	-	(2,307,427)
2024 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық		40,443,894	132,612	40,576,506

21 Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа және ұзақ мерзімді міндеттемелер (Баланс жол кодтары 219 және 319) (жалғасы)

2023 жылғы сатып алушылармен жасалған келісімшарт бойынша міндеттемелердегі өзгерістер төменде келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Еск.	Алынған аванстар-шарт бойынша міндеттемелер	Келісімшарт бойынша міндеттемелер - қаржыландыру компоненті	Жиыны
2023 жылғы 1 қаңтардағы қалдық		13,276,710	-	13,276,710
Алынған аванстар		269,946,818	-	269,946,818
Түсім		(229,953,676)	(437,056)	(230,390,732)
Есептелген ҚҚС		(9,449,456)	-	(9,449,456)
Сыйақы шығыстары-қаржыландыру компоненті	29	-	610,627	610,627
Өзгелер		(1,763,538)	-	(1,763,538)
2023 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық		42,056,858	173,571	42,230,429

22 Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер (баланс жол коды 222)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Салық міндеттемелері	3,784,517	3,457,819
Зейнетақы қорларына аударымдар	860,449	841,944
Өзгелер	598,341	575,508
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер жиыны	5,243,307	4,875,271

Салық міндеттемелеріне келесі жатады:

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Кен өндіру салығы	2,258,584	1,771,884
Жеке табыс салығы	514,730	585,870
Әлеуметтік салық	392,140	470,500
Экологиялық төлемдер	363,639	184,668
Өзгелер	255,424	444,897
Салық міндеттемелер жиыны	3,784,517	3,457,819

23 Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсім (ПЗЕ жол коды 010)

Төмендегі кестеде географиялық орналасу бойынша кірістер көрсетілген. Географиялық орналасу кірісі сатып алушыларды географиялық заңды тіркеу негізінде бөлінеді және сатылған өнімнің соңғы бағыты балама географиялық орындарда болуы мүмкін.

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Еуразия	213,156,021	75,012,298
Қазақстан	104,439,660	84,936,797
Еуропа	33,814	85,879,405
Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсімнің жиыны	317,629,495	245,828,500

23 Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсім (ПЗЕ жол коды 010) (жалғасы)

Төменде өнім бойынша кірістер көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Глинозем	303,110,166	233,631,718
Өзге өнімдер	14,519,329	12,196,782
Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсімнің жиыны	317,629,495	245,828,500

Жылу энергиясы мен электр энергиясын сатудан түскен түсім 8,678,346 мың теңгені құрайды (2023 жыл: 7,061,297 мың теңге) және уақыт ішінде танылады.

24 Өткізілген тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілген қызметтердің өзіндік құны (ПЗЕ жол коды 011)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Шикізат, материалдар және қосалқы бөлшектер	135,689,217	118,355,757
Жалақы және онымен байланысты шығыстар	49,499,952	44,315,939
Негізгі құралдардың тозуы	29,671,812	20,202,821
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету қызметтері	13,117,850	10,707,602
Салықтар және бюджетке төленетін өзге де төлемдер	10,188,484	9,117,160
Электр қуаты және энергия тасымалдаушылар	7,028,675	5,430,836
Тапсырма шарты бойынша сыйақы	2,170,772	3,419,558
Дайын өнім мен аяқталмаған өндіріс қорларындағы өзгерістер	1,237,625	(4,693,897)
Өзге шығыстар	18,791,052	26,206,442
Өткізілген тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілген қызметтердің өзіндік құнының жиыны	267,395,439	233,062,218

25 Әкімшілік шығыстар (ПЗЕ жол коды 014)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Басқарушылық қызметтер	3,673,075	3,624,418
Жалақы және онымен байланысты шығыстар	2,046,316	2,112,927
Демеушілік және өзге де қаржылық көмек	1,616,191	201,703
Ақпараттық, консультациялық және өзге де кәсіби қызметтер	1,127,483	854,322
Салықтар және бюджетке төленетін өзге де төлемдер	279,441	223,169
Тасымалдау шығыстары	254,857	213,297
Негізгі құралдардың тозуы	54,177	47,302
Салықтық айыппұлдар мен өсімпұлдар	18,813	1,327,296
Материалдық емес активтердің амортизациясы	270	1,330
Дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік залалдарға резерв қалпына келтіру	(13,666)	(81,324)
Өзгелер	770,088	697,829
Әкімшілік шығыстардың жиыны	9,827,045	9,222,269

26 Өзге кірістер (ПЗЕ жол коды 024)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Операциялық жалдау бойынша кіріс	794,866	533,038
Тауарлы-материалдық қорларды сатудан түскен таза табыс	589,979	797,516
Түгендеу нәтижелері бойынша артық қорларды танудан түсетін кіріс	226,369	242,588
Контрагенттердің келісім-шарт талаптарын бұзғаны үшін айыппұлдарды алудан түскен кірістер	186,349	224,294
Негізгі құралдарды шығарудан таза пайда	135,182	804,764
Бағамдық айырмадан туындаған таза пайда	-	120,557
Өзгелер	209,897	127,668
Өзге кірістер жиыны	2,142,642	2,850,425

27 Өзге шығыстар (ПЗЕ жол коды 025)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Негізгі құралдардың тозуы	1,267,318	1,229,907
Кредиторлық берешекті индекстеу бойынша шығыстар	848,668	40,316
Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарға арналған шығыстар	719,149	653,142
Жалақы және онымен байланысты шығындар	398,412	511,687
Зерттеу, бизнесті дамыту және барлау шығындары	361,472	523,304
Электр және энергия тасымалдаушылар	263,136	190,095
Күзет шығыстары	218,460	227,527
Төтенше жағдайлардың салдарын жоюға арналған шығыстар	140,985	11,262
Шарттық талаптарды бұзғаны үшін айыппұлдар	131,679	73,634
Салықтар және бюджетке төленетін өзге де төлемдер	106,258	187,150
Жөндеу жұмыстарына арналған шығыстар	91,815	161,695
Бағамдық айырмашылық бойынша таза шығын	52,070	-
Шикізат, материалдар және компоненттер	51,757	237,158
Кемшіліктерді есептен шығаруға байланысты шығыстар	13,175	333,005
Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелер бойынша резервті қалпына келтіру	(9,509)	(231,238)
Ауыр шарт бойынша міндеттемелерге арналған резервтер	(13,706,091)	(21,988,195)
Өзгелер	1,425,351	1,300,978
Өзге шығыстар жиыны	(7,625,895)	(16,538,573)

2024 жылғы бағамдық айырма бойынша таза операциялық шығыс 900,738 мың теңгені құрады (2023 жыл: таза операциялық кіріс 80,241 мың теңге).

Төменде ауыртпалықты шарт бойынша міндеттемелерді есептеуде пайдаланылған негізгі жорамалдар келтірілген:

	2024 ж.	2023 ж.
31 желтоқсандағы дисконттау мөлшерлемесі, пайыз	11.55	13.2
ЛМБ-да бастапқы алюминийдің бағасы, 1 тонна үшін АҚШ доллары	2,562-2,642	2,305-2,625
Өзіндік құны, мың теңгемен	184,377	177,735
Теңгенің АҚШ долларына валюта бағамы	505-515	470-509

Төменде ауыртпалықты шарт бойынша міндеттемелерге арналған резервтегі өзгерістер көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Еск.	2024 ж.	2023 ж.
1 қаңтардағы баланстық құны		12,058,274	30,161,006
Резервті пайдалану		(5,720,073)	(9,174,755)
Резервті қалпына келтіру		(7,986,018)	(12,813,440)
Дисконтты жою	29	1,647,817	3,885,463
31 желтоқсандағы баланстық құны		-	12,058,274

28 Қаржылық кірістері (ПЗЕ жол коды 021)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Алынған қарыздарды бастапқы тану кезіндегі кіріс	3,738,407	9,289,087
Пайыздық кірістер	411,129	390,077
Бағамдық айырмашылықтан таза пайда	-	2,158,233
Алынған қарыздарды қайта құрылымдаудан түскен табыс	-	1,200,752
Қаржылық кепілдіктер бойынша таза кірістер	-	918,118
Өзгелер	174,593	877,562
Қаржы кірістерінің жиыны	4,324,129	14,833,829

29 Қаржылық шығыстары (ПЗЕ жол коды 022)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Еск.	2024 ж.	2023 ж.
Бағамдық айырмашылықтан таза шығын		12,935,458	-
Алынған заемдар бойынша дисконттың амортизациясы		8,094,664	19,545,396
Пайыздық шығыстар		4,974,398	3,967,840
Активтерді қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелер бойынша келтірілген құн дисконт амортизациясы	17	2,373,777	2,491,556
Ауыр шарттар бойынша резервтер дисконт амортизациясы	27	1,647,817	3,885,463
Сыйақы шығыстары - қаржыландыру компоненті	21	715,576	610,627
Өзгелер		2,280,521	1,170,937
Қаржы шығыстарының жиыны		33,022,211	31,671,819

30 Табыс салығы бойынша шығыстар (ПЗЕ жол коды 101, баланс жол коды 316)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыс	1,315,915	60,956
Ағымдағы табыс салығы бойынша (үнемдеу)/шығыс - алдыңғы кезеңдер	(66,183)	2,183,538
Бір жылдағы табыс салығы бойынша шығыс	1,249,732	2,244,494

Төменде табыс салығы бойынша теориялық және нақты шығыстар арасындағы салыстыру кестесі берілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Салық салғанға дейінгі пайда	20,150,738	4,794,244
20 пайыздық мөлшерлеме бойынша салық	4,030,148	958,849
Шегерілетін немесе салық салынбайтын баптардың салықтық әсері және тиімді салық мөлшерлемесі айырмаларының әсері:		
- танылмаған салық активі	(3,521,511)	(2,147,925)
- алдыңғы кезеңдердегі ағымдағы табыс салығын түзету	(66,183)	2,183,538
- өзге де шегерілмейтін шығыстар	807,278	1,250,032
Бір жылдағы табыс салығы бойынша шығыс	1,249,732	2,244,494

30 Табыс салығы бойынша шығыстар (ПЗЕ жол коды 101, баланс жол коды 316) (жалғасы)

	2024 жылғы 1 қаңтар	Пайда немесе залал шоттарына жатқызылған	Өзге жиынтық кіріс шоттарына жатқызылған	2024 жылғы 31 желтоқсан
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>				
(Шегерілетін)/салық салынатын уақыт айырмаларының салықтық әсері				
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	2,107,922	(660,827)	-	1,447,095
Қаржы міндеттемелері	2,004,073	(934,823)	-	1,069,250
Ауыстырылатын салық шығыны	(2,903,392)	2,903,392	-	-
Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резерв	(4,020,452)	(990,278)	-	(5,010,730)
Есептелген, бірақ төленбеген салықтар	(602,269)	(76,390)	-	(678,659)
Төленетін жалақы	(584,329)	(62,194)	-	(646,523)
Қызметкерлерге берілетін сыйақы	(271,827)	(102,608)	(72,336)	(446,771)
Тауарлық-материалдық қорлар	(1,696,345)	980,224	-	(716,121)
Ауыртпалықты шарт бойынша резерв	(2,411,654)	2,411,654	-	-
Өзгелер	(402,168)	53,361	-	(348,807)
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза актив	(8,780,441)	3,521,511	(72,336)	(5,331,266)
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған актив	8,780,441	(3,521,511)	72,336	5,331,266
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған актив	-	-	-	-

	2023 жылғы 1 қаңтар	Пайда немесе залал шоттарына жатқызылған	Өзге жиынтық кіріс шоттарына жатқызылған	2023 жылғы 31 желтоқсан
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>				
(Шегерілетін)/салық салынатын уақыт айырмаларының салықтық әсері				
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	189,849	1,918,073	-	2,107,922
Қаржы міндеттемелері	3,841,164	(1,837,091)	-	2,004,073
Ауыстырылатын салықтық залал	-	(2,903,392)	-	(2,903,392)
Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резерв	(3,959,708)	(60,744)	-	(4,020,452)
Есептелген, бірақ төленбеген салықтар	(418,827)	(183,442)	-	(602,269)
Төленетін жалақы	(664,710)	80,381	-	(584,329)
Қызметкерлерге берілетін сыйақы	(267,172)	29,307	(33,962)	(271,827)
Тауарлық-материалдық қорлар	(2,600,547)	904,202	-	(1,696,345)
Ауыртпалықты шарт бойынша резерв	(6,032,200)	3,620,546	-	(2,411,654)
Өзгелер	(982,253)	580,085	-	(402,168)
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза актив	(10,894,404)	2,147,925	(33,962)	(8,780,441)
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған актив	10,894,404	(2,147,925)	33,962	8,780,441
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған актив	-	-	-	-

30 Табыс салығы бойынша шығыстар (ПЗЕ жол коды 101, баланс жол коды 316) (жалғасы)

Төменде есепке алу сомасы берілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер:		
- 12 айдан астам уақыт өткеннен кейін өтелуге жататын кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша актив	(5,212,631)	(5,221,674)
- 12 ай ішінде өтелуге жататын кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша актив	(2,634,980)	(7,670,762)
Кейінге қалдырылған салық бойынша жалпы активтің жиыны	(7,847,611)	(12,892,436)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттеме:		
- 12 айдан астам өтелуге жататын кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттеме	2,516,345	4,111,995
Кейінге қалдырылған салық бойынша жалпы міндеттеме жиыны	2,516,345	4,111,995
Кейінге қалдырылған салық активі (таза)	(5,331,266)	(8,780,441)
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған салық активі	5,331,266	8,780,441
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған актив	-	-

Компания 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша туындаған шегерілетін уақытша айырмалар есептелуі мүмкін ұзақ мерзімді перспективада жеткілікті салық салынатын пайданың болу ықтималдығына байланысты 5,331,266 мың теңге (2023 жыл: 8,780,441 мың теңге) сомасында кейінге қалдырылған салық активін танымады, төмен деп бағаланады.

31 Шартты және шарттық міндеттемелер мен операциялық тәуекелдер

Салық заңнамасы және трансферттік баға белгіленім туралы заңнама. Қазақстандық салық заңнамасы мен практикасы үздіксіз өзгеріп отырады, сондықтан ретроспективті әсер етуі мүмкін түрлі түсіндірулер мен жиі өзгерістерге ұшырайды. Тиісінше, салық органдарының ұйымның мәмілелері мен қызметіне қатысты салық заңнамасын түсіндіруі оның басшылығының түсіндірмесімен сәйкес келмеуі мүмкін. Осыған байланысты компанияның қандай да бір мәмілеге қатысты салықтық ұстанымына салық органдары дау айтуы мүмкін, соның салдарынан қосымша салықтар, өсімпұлдар мен айыппұлдар есептелуі мүмкін. 2024 жылғы ақпанда қазақстандық салық органдары 2023 жылғы тамызда басталған 2018 - 2021 жылдар кезеңінде Компанияның мәмілелері бойынша трансферттік баға белгілеу мәселелері бойынша тақырыптық тексеруді аяқтады. Тексеру нәтижелері бойынша салық органдары айыппұл мен өсімпұлды есептемегенде 5,405,656 мың теңге сомасына қосымша салық төлеуді талап ететін хабарлама есептеп шығарды. 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратты дайындау күніндегі жағдай бойынша трансферттік баға белгілеу бойынша тексеру нәтижелері бірінші сатыдағы сотта шағымдану сатысында тұр. Басшылық компанияның трансферттік баға белгілеу жөніндегі саясаты трансферттік баға белгілеу туралы қазақстандық заңнаманың талаптарына және ЭБДҰ-ның трансферттік баға белгілеу жөніндегі ұсынымдарына толық сәйкес келеді деп есептейді. Тиісінше, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша арнайы мақсаттағы қаржылық ақпарат ықтимал салық міндеттемелері бойынша резервтерді қамтымайды (2023 жыл: резервтер қалыптастырылмаған).

Күрделі сипаттағы шарттық міндеттемелер. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияда жалпы сомасы 39,807,413 мың теңгеге (2023 жыл: 39,093,004 мың теңге) негізгі құралдар мен құрылыс қызметтерін сатып алу бойынша шарттық міндеттемелер болды.

Сот талқылаулары. Компанияға ағымдағы қызмет барысында мезгіл-мезгіл талап-арыздар келіп түседі. Өзінің бағалауына, сондай-ақ ішкі заңгерлердің ұсынымдарына сүйене отырып, басшылық олар арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратта көрсетілгеннен басқа ешқандай елеулі шығындарға әкелмейді деп санайды.

31 Шартты және шарттық міндеттемелер мен операциялық тәуекелдер (жалғасы)

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі міндеттемелер. Экологиялық кодекске сәйкес қоршаған ортаға теріс әсер ететін өндірістік объектілердің операторларында объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерден басқа, мемлекетке өз міндеттемелерінің орындалуын қаржылық қамтамасыз етуді беру жөніндегі міндеттеме де туындайды. 2024 жылғы шілдеде жарияланған заңнамадағы өзгерістерге сәйкес қаржылық қамтамасыз етуді беруге қатысты талаптар 2029 жылғы 1 шілдеден бастап күшіне енеді.

32 Қаржылық тәуекелдерді басқару

Компанияның қызметі оны бірқатар қаржылық тәуекелдерге ұшыратады: несиелік тәуекел, нарықтық тәуекел және өтімділік тәуекелі. Компаниядағы тәуекелдерді басқару бағдарламасы қаржы нарықтарының болжамсыздығына бағытталған және Компания қызметінің қаржылық нәтижелеріне ықтимал теріс әсерді барынша азайтуға бағытталған.

(а) Кредиттік тәуекел

Несиелік тәуекел негізінен ақша қаражаттары мен ақшалай баламалардан, банктердегі мерзімді депозиттерден, байланысты тараптарға берілген қарыздардан, қаржылық кепілдіктерден, сондай-ақ клиенттерге, оның ішінде өтелмеген дебиторлық берешек пен қаржылық жалдау бойынша қарыздан туындайды. Қаржылық кепілдіктерге қатысты Компания байланысты Тараптардың міндеттемелеріне кепілдік берді.

Компания тауарлар мен қызметтерді сату тек тұрақты қаржылық жағдайы және тиісті несиелік тарихы бар сатып алушыларға жүргізілетініне сенімділікті қамтамасыз ететін процедураларды әзірледі. Компанияның несиелік талаптарына сәйкес келмейтін клиенттер компаниямен операцияларды тек алдын-ала төлем шарттарымен жүзеге асыра алады. Өтеу мерзімі 3 айдан асатын ақша қаражаты мен ақша баламаларының, қысқа мерзімді банк депозиттерінің, берілген қарыздардың және дебиторлық берешектің (байланысты тараптардың дебиторлық берешегін қоса алғанда) залалдарға бағалау резервтерін шегергендегі баланстық құны, қаржылық кепілдіктер бойынша кепілдендірілген міндеттемелер, капиталды инвестициялау және қарыз беру жөніндегі міндеттемелер кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары сомасын білдіреді.

ERG тобының саясаты жоғары рейтингі бар банктерге немесе өтімділік қорларына бос қаражатты инвестициялау болып табылады. Ақша қаражаттары мен депозиттерді орналастыру кезінде Компания жарияланған несиелік рейтингтер негізінде контрагенттерге жеке несиелік лимиттер белгілейді. Осы контрагенттердің мониторингі барлық кредиттік тәуекелдерді сандық бағалауды қамтамасыз ету және қажет болған жағдайда олардың алдын алу жөнінде тиісті шаралар қабылдау үшін тұрақты негізде жүзеге асырылады. Мұндай тәуекелдерді басқару ERG тобының қаржыландыру және қазынашылық саясатына, соның ішінде жеке несиелік лимиттерді белгілеуге сәйкес жүзеге асырылады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания В1-ден Ваа1-ге дейінгі кредиттік рейтингтері 9,372,284 мың теңге сомасына (2023 жыл: Ва3-тен Ваа1-ге дейін 5,137,935 мың теңге сомасына) және 1,333 мың теңге сомасына рейтингсіз (2023 жыл: 862 мың теңге сомасына рейтингсіз) қаржы мекемелерінде ақшалай қаражат пен депозиттер орналастырды.

Компания сондай-ақ компанияны кредиттік тәуекелге ұшырататын 875,199,265 мың теңге (2023 жыл: 811,437,457 мың теңге) сомасына байланысты тараптардың міндеттемелеріне кепілдік берді. Кепілдіктердің аяқталу мерзімі - 2030 жыл.

2024 жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша компанияның 5 (бес) дебиторы дебиторлық берешектің едәуір бөлігін жабады (2023 жыл: 5 (бес) дебитор). Қолма-қол ақша шот ашылған кезде дефолттың минималды қаупі бар қаржы институттарында орналастырылады. Сонымен қатар, Компания қаржы институттарының сыртқы рейтингтерін талдайды.

Берілген қарыздардың және сауда дебиторлық берешегінің және басқа дебиторлық берешектің негізгі бөлігі байланысты тараптардың берешегімен ұсынылған. Басқа баланстарда контрагенттердің Елеулі дефолт тарихы жоқ. Компания компания қызметкерлерінің міндеттемелері бойынша қаржылық кепілдіктер берді. Компания кепілдік берген міндеттемелер сомасы 2024 жылғы 31 желтоқсанға 306,877 мың теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 381,010 мың теңге).

32 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

(б) Нарықтық тәуекел

Валюталық тәуекел. Компания өнімді экспорттайды, сондай-ақ шетел валютасында ұзақ мерзімді қарыздар береді, осылайша валюталық тәуекелдерге ұшырайды. Өндірістік шығыстар теңгемен, ал түсім шетел валютасымен номиналданған. Осылайша, Компания валюта бағамының өзгеруі оның таза кірісіне де, қаржылық жағдайына да әсер ету қаупіне ұшырайды.

Мың қазақстандық теңгемен	АҚШ доллары	Өзгелер	Жиыны
2024 жылғы 31 желтоқсанға			
Активтер	12,296,152	53,608	12,349,760
Міндеттемелер	(114,993,821)	(1,067,891)	(116,061,712)
Таза валюталық позиция	(102,697,669)	(1,014,283)	(103,711,952)
2023 жылғы 31 желтоқсанға			
Активтер	6,993,395	1,041	6,994,436
Міндеттемелер	(99,904,327)	(2,893,418)	(102,797,745)
Таза валюталық позиция	(92,910,932)	(2,892,377)	(95,803,309)

Төмендегі кестеде есепті кезеңнің соңында компанияның функционалды валютасы үшін пайдаланылатын АҚШ долларының айырбас бағамының өзгеруі нәтижесінде қаржылық нәтиже мен меншікті капиталдың өзгеруі келтірілген, ал қалған барлық айнымалылар өзгеріссіз қалады.

Мың қазақстандық теңгемен	Пайдаға/(залалға) және меншікті капиталға әсері	
	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ долларының 20%-ға нығаюу/әлсіреуі	(16,431,627)/ 16,431,627	(14,865,749)/ 14,865,749

Баға тәуекелі. Компания әділ құн бойынша есепке алынатын инвестициялар ретінде бухгалтерлік баланста жіктелген инвестициялар бойынша баға тәуекеліне ұшырайды. Алайда, Компания бұл тәуекелдің деңгейі төмен деп есептейді, өйткені бұл инвестициялар ашық нарықта айналымда жоқ ERG компанияларына салынған инвестициялар болып табылады және бұл инвестициялармен байланысты күтілетін ақша ағындарын ERG бақылайды.

Компания бағалық тәуекелге ұшырайды, өйткені глиноземді сату бағасы Лондон металдар биржасындағы алюминий бағасының өзгеруіне байланысты, бұл өз кезегінде жалпы және нақты нарықтық ауытқуларға байланысты.

(в) Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі - бұл өтеу мерзімі аяқталған кезде олардың қаржылық міндеттемелерін орындамау тәуекелі. Өтімділік тәуекелін Мұқият басқару ақша қаражаттары мен өтімді бағалы қағаздардың жеткілікті көлемін сақтауды, ашық несие желілерінің жеткілікті көлемі есебінен қаржыландыру көздерінің болуын және нарықтық позицияларды жабу мүмкіндігін көздейді. ERG тобы қызметінің үздіксіздігі қағидатын одан әрі талқылау 2-ескертпеді ашылды.

32 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Төменде кестеде есепті күнге келісімшарттық өтеу күніне дейінгі қалған кезеңге сүйене отырып, компанияның тиісті өтеу топтары бойынша қаржылық міндеттемелерін талдау келтірілген. Кестеде көрсетілген сомалар келісімшарттық дисконтталмаған ақша ағындары болып табылады. 12 ай ішінде өтеуге қалдықтар баланстық құнға теңестіріледі, өйткені дисконттаудың әсері шамалы.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Баланстық құны	Шарттар бойынша ақша ағындары	1 жылдан кем	1-5 жыл	5 жылдан астам
Міндеттемелер					
Қарыздар	113,075,567	146,942,254	7,906,675	117,866,553	21,169,026
Жалдау бойынша міндеттемелер	4,888,442	7,870,664	1,289,297	3,237,888	3,343,479
Сауда және өзге де кредиторлық берешек*	102,903,923	103,008,510	93,768,441	9,078,997	161,072
Төленетін дивидендтер	76,689	76,689	76,689	-	-
Жиыны	220,944,621	257,898,117	103,041,102	130,183,438	24,673,577

* Алынған аванстар, талаптар бойынша резервтер, бағалау міндеттемелері, еңбекақы төлеу бойынша берешек енгізілмеген.

Компания байланысты тараптар алған қарыздарға қаржылық кепілдіктер берді.

Төменде 2023 жылғы 31 желтоқсандағы пайыздық төлемдерді қоса алғанда, қаржы міндеттемелерін өтеудің шарттық мерзімдері туралы ақпарат берілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Баланстық құны	Шарттар бойынша ақша ағындары	1 жылдан кем	1-5 жыл	5 жылдан астам
Міндеттемелер					
Қарыздар	103,218,528	143,129,609	6,818,336	77,459,732	58,851,541
Жалдау бойынша міндеттемелер	5,132,941	8,293,437	1,440,997	3,230,788	3,621,652
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	77,033,496	77,159,115	76,535,292	434,971	188,852
Төленетін дивидендтер	77,073	77,073	77,073	-	-
Жиыны	185,462,038	228,659,234	84,871,698	81,125,491	62,662,045

Капитал тәуекелін басқару. Компанияның қаржыландыру жөніндегі қызметіне қатысты шешімдер (меншікті немесе қарыз қаражаты арқылы) ERG тобының басшылығы деңгейінде қабылданады. ERG тобының байлықты басқару жөніндегі мақсаттары ERG тобының компанияларының акционерлерге пайда мен басқа мүдделі тараптарға пайда беру және капитал құнын төмендету үшін оңтайлы капитал құрылымын сақтау үшін үздіксіздік принципіне сәйкес өз қызметін жалғастыру қабілетін қамтамасыз ету болып табылады.

Капитал құрылымын сақтау немесе түзету мақсатында Компания акционерлерге төленетін дивидендтердің мөлшерін, акционерлердің капиталына түсетін пайданы түзете алады және қарыз капиталын азайту үшін активтерді сата алады.

Компания капиталды басқару шеңберінде келесі сомаларды ескереді:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Алынған қарыздар және жалдау бойынша міндеттемелер	117,955,242	108,315,951
Компания акционерлеріне тиесілі капитал	43,130,139	24,590,814
Жиыны	161,085,381	132,906,765

33 Қаржы құралдарының әділ құны

Амортизацияланған құн бойынша ескерілетін қаржылық активтер мен міндеттемелердің әділ құны иерархияның 2 деңгейін білдіреді. Алынған қарыздардың әділ құны 15-ескертпеде ашылған. Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын өзге қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны олардың баланстық құнына шамамен тең болады.

Жалдау индекстеуінің әділ құны иерархия 2 деңгейіне жатады және бақыланатын нарықтық белсенділікке негізделген долларлық своп бағамының қысықтарын қолдана отырып, опциондардың стандартты баға моделіне негізделген.

Иерархия 3 деңгейіне жататын әділ құн бойынша инвестициялардың әділ құны дисконтталған ақша ағындарының моделі негізінде анықталды. Маңызды болжам-бұл кірістер және олардың күтілетін жылдық өсу деңгейі. Болжам субъективті пайымдау болғанына қарамастан, басшылық осы болжам бойынша ықтимал баламаларды қолдануға жол береді деп санайды, бұл құралдың жалпы бағасына айтарлықтай әсер етпейді.

34 Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Компания ERG тобының компанияларымен бірлесіп, жалпы сомасы 400,000 мың АҚШ долларына (210,044,000 мың теңге) дейінгі топшілік қарыздар беруге арналған жаңартылмайтын синдикатталған кредит желісін ашу туралы шарт жасасты. Несиелік желінің қол жетімділігі 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін, пайыздық мөлшерлеме жылдық 4.71 – 7.41 пайыз аралығында АҚШ долларымен немесе еуромен, және 13.68 – 13.90 пайыз аралығында теңгемен белгіленеді. Осы кредиттік желі шеңберінде 2025 жылғы наурызда компанияға 2029 жылғы желтоқсанға дейінгі мерзімге жалпы бақылаумен 17,000 мың АҚШ доллары (8,686,070 мың теңге) сомасына қарыз берілді.

Компания ERG тобының компаниясымен 100,000,000 мың теңге сомасына револьверлік кредит желісін беру туралы келісім жасасты. Кредиттік желінің қолжетімділік кезеңі 2028 жылғы 31 желтоқсанға дейін, сыйақының пайыздық мөлшерлемесі жылдық 0.5 пайыз. Осы кредиттік желі шеңберінде жалпы бақылаудағы компанияға 4,995,000 мың теңге мөлшерінде қарыз желтоқсан 2028 жылға дейінгі мерзімге берілді.

Компания ERG Тобының компаниясынан алынған несиелік желі шеңберіндегі 8,534,283 мың теңге сомасындағы қарыздарды толықтай мерзімінен бұрын өтеді.